

ZADATAK 6

U posmatranoj godini preduzeće je imalo sledeće stanje i uspeh:

KOMPARATIVNI BILANS STANJA

AKTIVA	Na početku	Na kraju	PASIVA	Na početku	Na kraju
Gotovina	351.000	439.000	Dobavljači	351.000	386.000
Kupci	702.000	790.000	Kratkoročni krediti	313.000	357.000
AVR	14.000	11.000	Kratk.obaveze	664.000	734.000
Zalihe	877.000	1.060.000	Dugoročni krediti	1.273.000	1.627.000
Obrtna sredstva	1.944.000	2.300.000	Ukupne obaveze	1.937.000	2.370.000
Osnovna sredstva	6.075.000	6.750.000	Sopstveni izvori	1.750.000	1.750.000
IV osn. sredstava	3.510.000	3.861.000	Akumul. dobit	822.000	1.069.000
Sad. Vred. OS	2.565.000	2.889.000	Sopstveni izvori	2.572.000	2.819.000
Ukupno	4.509.000	5.189.000	Ukupno	4.509.000	5.189.000

BILANS USPEHA

Neto prihod od realizacije	5.270.000	
Cena koštanja realizovanih proizvoda	3.750.000	
Bruto dobit		1.555.000
Troškovi prodaje	265.000	
Troškovi uprave i administracija	440.000	
Troškovi amortizacije	351.000	1.056.000
Poslovna dobit		499.000
Kamate na kredite	130.000	
Dobit pre oporezivanja		369.000
Porez na dobit	69.000	
Neto dobit		300.000

Date su sledeće pretpostavke:

- Raspodeljeni deo neto dobiti za neposlovnu potrošnju isplaćuje se u toku razmatranog perioda
 - Obaveze za porez i kamatu plaćaju se u tekućoj godini
 - AVR se odnose na troškove uprave i administracije
 - Minimalno potrebni saldo gotovine iznosi 400.000
 - Obavezna izdavanja za neposlovnu potrošnju iznose 52.000
- a) Sastaviti izveštaj o tokovima ukupnih poslovnih sredstava (uža i šira verzija)
- b) Sastaviti izveštaj o tokovima neto obrtnih sredstava (uža i šira verzija)
- c) Sastaviti izveštaj o tokovima gotovine
- Korekcijom izveštaja o tokovima neto obrtnih sredstava
 - Korekcijom prihoda i rashoda na primanja i izdavanja gotovine

* Najčešći izveštaji koji prate poslovne aktivnosti preduzeća su:

- izveštaj o tokovima ukupnih poslovnih sredstava
- izveštaj o tokovima neto obrtnih sredstava
- izveštaj o tokovima gotovine

a) IZVEŠTAJ O TOKOVIMA UKUPNIH POSLOVNIH SREDSTAVA

* Pošto sve poslovne operacije deluju na bilans stanja onda i promene nastale između dva bilansa stanja mogu objasniti pravac i kvalitet kretanja poslovnih sredstava.

Jedan pravac ukazuje na način pribavljanja (izvori) poslovnih sredstava, a drugi na način upotrebe (korišćenje) tih sredstava. Saldo prikazuje samo neto promene.

Izvori poslovnih sredstava: - povećanje pasivnih pozicija
- smanjenje aktivnih pozicija

Upotreba poslovnih sredstava: - smanjenje pasivnih pozicija
- povećanje aktivnih pozicija

Analiza se vrši u odnosu na horizontalna pravila finansiranja.

UŽA VERZIJA IZVEŠTAJA O TOKOVIMA UKUPNIH POSLOVNIH SREDSTAVA

[I] Izvori ukupnih poslovnih sredstava

1. Smanjenje AVR	3.000
2. Povećanje obaveza prema dobavljačima	35.000
3. Povećanje kratkoročnih kredita	44.000
4. Povećanje dugoročnih kredita	354.000
5. Povećanje akumuliranih dobitaka	247.000
UKUPNO:	683.000

[II] Upotreba ukupnih poslovnih sredstava

1. Povećanje gotovine	88.000
2. Povećanje kupaca	88.000
3. Povećanje zaliha	183.000
4. Povećanje OS (sadašnja vrednost)	324.000
UKUPNO:	683.000

Pravilo:

Kod uže verzije, bez obzira koji je izveštaj, posmatraju se osnovna sredstva ali njihovom samo **sadašnjom vrednošću**.

D_i – dugoročni izvori: dugoročni krediti, akumulirana dobit

$D_i = 354.000 + 247.000 = 601.000$

D_{vS} – dugoročno vezana sredstva

Zalihe su trajno obrtno sredstvo.

$D_{vS} = 324.600 + (183.000)$

$D_i > D_{vS}$

Ovaj izveštaj se proširuje informacijama o raspodeli neto dobiti, objektiviziranjem amortizacije i analizom promene stanja na osnovnim sredstvima.

NETO DOBIT je (iz bilansa uspeha)

Neto dobit	300.000
- Akumulirana dobit	247.000
Raspodeljena dobit (neposlovna potrošnja)	53.000

Veća akumulirana dobiti znači i veću šansu da se privuku poverioci, jer to znači niži rizik.

Amortizacija je izvor samofinansiranja, je ne zahteva izdavanje keša, gotovine.

ŠIRA VERZIJA O TOKOVIMA UKUPNIH POSLOVNIH SREDSTAVA

[I] Izvori ukupnih poslovnih sredstava

1. Smanjenje AVR	3.000
------------------	-------

2. Povečanje obaveza prema dobavljačima	35.000
3. Povečanje kratkoročnih kredita	44.000
4. Povečanje dugoročnih kredita	354.000
5. Neto dobitak	300.000
Troškovi amortizacije	351.000
UKUPNO:	1.087.000

[II] Upotreba ukupnih poslovnih sredstava

1. Povečanje gotovine	88.000
2. Povečanje kupaca	88.000
3. Povečanje zaliha	183.000
4. Povečanje OS (nabavna vrednost)	675.000
Namenski raspodeljena dobit	53.000
UKUPNO:	1.087.000

$$D_i > D_v S$$

b) IZVEŠTAJ O TOKOVIMA NETO OBRTNIH SREDSTAVA

* Izveštaj o neto obrtnim sredstvima govori o politici finansiranja stalnih obrtnih sredstava

	Na početku	Na kraju	RAZLIKA
ObS	1.944.000	2.300.000	+ 356.000
- kratkoročne obaveze	664.000	743.000	+ 79.000
= NOS	1.280.000	1.557.000	+ 277.000

Izvori NOS – porast sopstvenih izvora i dugoročnih dugovanja
- smanjenje O.S.

Upotreba NOS – smanjenje sopstvenih izvora i dugoročnih dugova
- povećanje O.S.

UŽA VERZIJA IZVEŠTAJA NOS

[I] Izvori NOS

1. NOS na početku	1.280.000
2. Povečanje dugoročnih kredita	354.000
3. Povečanje akumulirane dobiti	247.000
UKUPNO:	1.881.000

[II] Upotreba NOS

1. Povečanje O.S. (sadašnja vrednost)	324.000
UKUPNO:	324.000

III NOS na kraju	1.557.000
------------------	-----------

ŠIRA VERZIJA IZVEŠTAJA O TOKOVIMA NOS

[I] Izvori NOS

1. NOS na početku	1.280.000
2. Povečanje dugoročnih kredita	354.000
3. Neto dobit	300.000
Amortizacija	351.000
UKUPNO:	2.285.000

[II] Upotreba NOS

1. Povećanje O.S. (nabavna vrednost)	675.000
Raspodeljenja dobit	53.000
UKUPNO:	728.000

III NOS na kraju I - II	1.557.000
-------------------------	-----------

c) IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

* TOK GOTOVINE:

- INTERNI – ulaganja u O.S., zahihe, isplata troškova i rashoda u cilju povećanja prodaje za gotovo, naplata potraživanja ili prodaja O.S. van funkcije.
- EKSTERNI – neredovni (povremeni) prilivi i odlivi gotovine izvan preduzeća koja dovode do proširenja internog toka.

Prilivi – nova zaduženja ili povećanja sopstvenih izvora van redovnog poslovanja (subvencije, premije i sl.)

Odlivi – otplata duga, periodični rashodi na ime kamate, poreza, neposlovne potrošnje i sl.

Deficit gotovine u odnosu na potrebe ima za posledicu finansiranje iz nepovoljnih izvora, povećanje fin. rashoda, pad rentabilnosti, pogoršavanje kreditnog boniteta, pad likvidnosti, bankrotstvo.

Suficit gotovine u odnosu na potrebe ima za posledicu smanjenje rentabilnosti, poslovnih sredstava (manji je prinos nego kada su sredstva uložena u proizvodnju).

Izvori (primanja) gotovine: - povećanje pasive
- smanjenje aktive (bez gotovine)

Upotreba gotovine: - smanjenje pasive
- povećanje aktive (bez gotovine)

UŽA VERZIJA IZVEŠTAJA O TOKOVIMA GOTOVINE KOREKCIJOM IZVEŠTAJA O TOKOVIMA NETO OBRTNIM SREDSTAVIMA

[I] Izvori (primanja) gotovine

1. Saldo gotovine na početku	351.000
2. Smanjenje AVR	3.000
3. Povećanje dobavljači	35.000
4. Povećanje kratkoročnih kredita	44.000
5. Povećanje dugoročnih kredita	354.000
6. Povećanje akumuliranih dobitaka	247.000
UKUPNO:	1.034.000

[II] Upotreba gotovine

1. Povećanje kupaca	88.000
2. Povećanje zaliha	183.000
3. Povećanje O.S. (sadašnja vrednost)	324.000
UKUPNO:	595.000

III Stanja (saldo) gotovine na kraju	439.000
--------------------------------------	---------

ŠIRA VERZIJA IZVEŠTAJA O TOKOVIMA GOTOVINE KOREKCIJOM IZVEŠTAJA O TOKOVIMA NETO OBRTNIM SREDSTAVIMA

[I] Izvori (primanja) gotovine

1. Saldo gotovine na početku	351.000
2. Smanjenje AVR	3.000
3. Povećanje dobavljača	35.000
4. Povećanje kratkoročnih kredita	44.000
5. Povećanje dugoročnih kredita	354.000
6. a) Neto dobitak	300.000
b) Amortizacija	351.000
UKUPNO:	1.438.000

[II] Upotreba gotovine

1. Povećanje kupaca	88.000
2. Povećanje zaliha	183.000
3. a) Povećanje O.S. (nabavna vrednost)	675.000
b) Raspodeljena dobit	53.000
UKUPNO:	999.000

III Stanja (saldo) gotovine na kraju	439.000
--------------------------------------	---------

* Raspodeljena dobit = Neto dobit - reinvestirana dobit (raspodeljena dobit na kraju - raspodeljena dobit na početku)

c) * KOREKCIJOM PRIHODA I RASHODA NA PRIMANJA I IZDAVANJA GOTOVINE

Promene na Ob.S.

	Na početku	Na kraju	Ralika
Gotovina	351.000	439.000	+ 88.000
Kupci	702.000	790.000	+ 88.000
AVR	14.000	11.000	- 3.000
Zalihe	877.000	1.060.000	+ 183.000

U direktnom pravcu (ako je „-“ onda negativno dejstvo, a ako je „+“ onda je dobro za preduzeće)

Promene na kratkoročnim obavezama

	Na početku	Na kraju	Ralika
Dobavljači	351.000	386.000	+ 35.000
Kratkoročni kred.	313.000	357.000	+ 44.000

Naziv pozicije	Iznos	+	-	Novčani tok
Neto prihod od realizacije	5.270.000		(kupci)	5.182.000
- CK realiz.proizvoda	3.715.000	(zalihe)	88.000 (dobavljači)	3.863.000
		183.000	35.000	
Marginalna dobit	1.555.000			1.319.000
Troškovi poslovanja	265.000			265.000
Troškovi uprave i admin.	440.000		(AVR)	437.000
			3.000	
Amortizacija	351.000		351.000	-

Poslovna dobit	499.000			617.000
Kamate	130.000			130.000
Dobit pre oporezivanja	369.000			487.000
- porez na dobit	69.000			69.000
Neto dobit	300.000			418.000

Priliv gotovine
iz redovnog poslovanja

Povećanje kupaca – smanjenje prihoda

Smanjenje kupaca – povećanje prihoda

C.K. POVEĆANJE: - porast zaliha
 - smanjenje dobavljača
 - povećanje ukalkuliranih obaveza

C.K. SMANJENJE: - smanjenje zaliha
 - povećanje dobavljača
 - smanjenje ukalkuliranih obaveza

TROŠKOVI PRODAJE SMANJENJE: - smanjenje AVR
 - smanjenje ukalkuliranih obaveza

** U izveštaju novčanih tokova ne postoji amortizacija.

[I] Izvori (primanja) gotovine

1. Saldo gotovine na početku	351.000
2. Priliv gotovine iz redovnog poslovanja	418.000
3. Povećanje D.K.	354.000
4. Povećanje K.K.	44.000
UKUPNO:	1.167.000

[II] Upotreba gotovine

1. Povećanje O.S. (nabavna vrednost)	675.000
2. Raspodeljena dobit	53.000
UKUPNO:	728.000

III Saldo gotovine na kraju	439.000
-----------------------------	---------

Bilans stanja na kraju

Ako dođe do smanjenja kredita onda se krediti pojavljuju u upotrebi a ne u izvorima.